

BEZPŁATNE BADANIA W KIERUNKU BORELIOZY

Program wykrywania zakażeń *Borrelia burgdorferi* współfinansowany ze środków unijnych dedykowany jest mieszkańcom województwa lubelskiego w wieku aktywności zawodowej, z uwzględnieniem grup wysokiego ryzyka, czyli rolników, leśników, myśliwych, którzy podejrzewają u siebie boreliozę lub mieli kontakt z kleszczem.

U pacjentów z podejrzeniem boreliozy zostaną wykonane badania diagnostyczne (test ELISA w klasie IgM oraz w klasie IgG).

W przypadku pozytywnego lub wątpliwego wyniku testu, wykonany zostanie test potwierdzający Western-blot.

Świadczenia (edukacja pacjenta, pobranie materiału do badań laboratoryjnych) wykonywane będą **w przychodniach lekarza rodzinnego na terenie województwa lubelskiego.**

Wykaz przychodni, które aktualnie realizują program profilaktyczny w kierunku diagnostyki boreliozy znajduje się **na stronie Lubelskiego Związku Lekarzy Rodzinnych - Pracodawców w zakładce: projekty unijne.**

Nadzór merytoryczny:
prof.dr hab. n.med. Agnieszka Pedrycz-Wieczorska

Projekt „Profilaktyka boreliozy wśród osób z terenu województwa lubelskiego” realizowany przez Lubelski Związek Lekarzy Rodzinnych - Pracodawców w ramach Programu RPO WL, Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian, Priorytet Inwestycyjny 8vi Aktywne i zdrowe starzenie się, Działanie 10.3 Programy polityki zdrowotnej, zgodny z „Regionalnym Programem Zdrowotnym w zakresie wykrywania zakażeń *Borrelia burgdorferi* wśród mieszkańców województwa lubelskiego ze szczególnym uwzględnieniem grup ryzyka jako profilaktyka boreliozy z Lyme na lata 2017-2019”.

Projekt współfinansowany ze środków UE w ramach EFS.

BORELIOZA

choroba przenoszona przez kleszcze

CHOROBY ODKLESZCZOWE

Do głównych chorób przenoszonych przez kleszcze w Polsce należą: borelioza oraz odkleszczowe zapalenie mózgu.

Na zakażenie narażeni są szczególnie rolnicy, leśnicy i myśliwi, czyli te osoby, które często przebywają na terenach zalesionych, porośniętych krzewami lub trawami, w największych siedliskach kleszczy. Z tego względu borelioza należy do chorób zawodowych. Zagrożenie istnieje również dla innych osób, które przebywają np. w parkach, na skwerach.

Borelioza jest chorobą wieloukładową, przenoszoną przez kleszcze zakażone krętkiem *Borrelia burgdorferi*.

PRZEBIEG KLINICZNY BORELIOZY

Kliniczne objawy boreliozy

Wczesna faza miejscowa

(kilka dni do miesiąca po ugryzieniu przez kleszcza)

- rumień wędrujący 50–70% chorych
- objawy towarzyszące: zmęczenie, senność, ból głowy, sztywność karku, bóle mięśniowe i stawowe, powiększenie węzłów chłonnych

Wczesna faza rozsiana

(10 dni do 2 lat od ugryzienia przez kleszcza)

Układ mięśniowo-szkieletowy

- nawracające bóle, zapalenie jedno- lub wielostawowe

Układ nerwowy

- limfocytowe zapalenie opon mózgowych
- porażenia nerwów czaszkowych
- obwodowa neuropatia
- zapalenie korzeni nerwowych

Serce

- zaburzenia przewodzenia
- zapalenie mięśnia serca i osierdzia

Skóra

- mnogie zmiany rumieniowe

Oczy

- zapalenie spojówek, błony naczyniowej
- zaburzenie widzenia

Faza późna

(miesiące, a nawet lata po ugryzieniu przez kleszcza)

Układ mięśniowo-szkieletowy

- zapalenie jedno- lub wielostawowe

Neuroborelioza

- encefalopatia lub polineuropatia obwodowa
- zaburzenia psychiczne

Objawy skórne

- przewlekłe zapalenie zanikowe skóry kończyn
- zmiany twardzinopodobne

PROFILAKTYKA BORELIOZY

Nie ma szczepionki, która zapobiegałaby zakażeniu boreliozą.

- Podstawą zapobiegania boreliozie jest ochrona ciała przed kleszczami podczas przebywania w rejonach ich występowania (ubranie dobrze osłaniające ciało, repelenty).
- Po powrocie z lasu, pola czy łąki należy dokładnie obejrzeć ciało, zwłaszcza okolice pachwin, pach, za małżowinami usznymi, w fałdach skórnych.
- W sytuacji, gdy doszło do wbicia się kleszcza w skórę należy jak najszybciej usunąć go mechanicznie za pomocą pęsety z cienkimi końcami. Im szybciej kleszcz zostanie usunięty, tym mniejsze jest ryzyko zakażenia.
- Miejsce po ukąszeniu należy oczyścić i zdezynfekować oraz obserwować przez kilka tygodni. W razie pojawienia się jakichkolwiek objawów należy zasięgnąć porady lekarskiej. Jeśli wystąpiłby rumień wędrujący w miejscu ukąszenia, należy niezwłocznie zgłosić się do lekarza, aby zdążył obejrzeć zmianę skórą, zanim zmieni się jej wygląd lub zanim zmiana zniknie.

Wykonaj badania profilaktyczne w kierunku boreliozy:

- Jeśli kiedykolwiek mogłeś/mogłaś być ukąszony/a przez kleszcza.
- Jesteś narażony/narażona na kontakt z kleszczem ze względu na charakter swojej pracy.
- Byłeś/byłaś ukąszony/a przez kleszcza i podejrzewasz zakażenie.
- Masz objawy boreliozy, ale nie pamiętasz pogryzienia przez kleszcza.

Pamiętaj,

że wczesna diagnostyka jest bardzo ważna!
Decyduje o szybszym podjęciu leczenia i zahamowaniu choroby!

